

CLEVELANDSKA AMERIKA.

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAKROČNINA:
Za Ameriko \$2.00
Za Evropo \$3.00
Za Cleveland po pošli \$2.50
Poslujemo številke po 3 cente.

Doplat brez polpina in osebni se ne sprejemajo

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 18,000 Slovenes (Klarners) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 199

Entered as second-class matter January 18, 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 5 Fri. Jan. 16'14 Vol. VII.

Iz ameriške Sibirije.

Čitali ste in vsak dan bodele ste čitali in še čitate o grozotah, ki se gode v "ameriški Sibiriji", kakor se zove moderno gorenji del polutoka države Michigan. Tam se dogajajo grozodejstva, katerih bi se celo nekdanji turški janičarji sramovali. V "Clevelandski Ameriki" smo o tem že mnogo poročali, tako da naši verni čitatelji dobro vedo, kako se godi njih bratom delavcem po širnem svetu. Kakšen skupen utis pa naredijo take razmere na delavce, hočemo pokazati v naslednjem članku, kjer vam podamo kratko ali verno sliko michiganskega štrajka.

V okrožju, kjer vlada štrajk, je edini gospodar poznana silovita kompanija Calumet in Heckla. Ta kompanija je bila ustanovljena še leta 1871 s kapitalom dvesto milijonov dolarjev. Kompanija, ko se je organizirala, se je polagoma poslastila celega ozemlja, kjer danes stoji mesta Laurium in Red Jacket. Da še bolje razumemo položaj, ki vlada na Calumetu, moramo omeniti še to, da leže skoro vsa zemljišča, kjer se nahajajo razne cerkve v Calumetu, na — kompanijskem zemljišču, ki je last Calumet in Heckla kompanije. Vse ta svet je "kompanijska" lastnina, dasiravno kompanija za ta svet ni nikdar nič plačala, pač pa so premeteni prvotni delničarji prišli prvič tja in kar enostavno proglasili ves ta svet za svojo lastnino, iz katerega sveta sedaj gonijo in podijo delavce štrajkarje. Sprva, ko je kompanija začela s poslovanjem, je imela uslužbene večnoma Amerikance, danes pa, ko je kompanija čimdalje bolj željna mastnih dobičkov, sprejema na delo same "nezaželjene tujce", kakor Hrvatce, Slovence, Fince, Mažare in Italijane. Ti delajo bolj poceni kot izobraženi Amerikanci, ki kaj drži do svojega življenja. Posebno zanimivo je sledeče dejstvo:

Delavske razmere so bile pri tej kompaniji zadnjih petnajst let vedno enake. V tem času so si rudarji v Montani, Nevadi in Arizoni izvojevali boljše plače in krajše delavne ure, toda v Calumetu je ostalo vedno vse pri starem. Delavcu so plačevali \$1.75 do \$2.25 za enajst ali dvanajsturno delo na dan. Calumet in Heckla kompanija ima 4500 takih siromakov, ki ves dan rajejo globoko pod zemljo za \$1.75 na dan.

Poznan je tudi izraz "one man machine". To je stroj za trgiranje rude in je navadno težak več kot sto funtov. Prejsta s takim strojem delala dva človeka, toda da kompanija prihrani delavsko kri, je zaukazala, da mora s takim strojem samo eden delati. Delavci pravijo, da ta močni stroj kaj kmalu enega delavca oslabi in polagoma ubije.

V tem času se je pričel štrajk Moyer, predsednik rudarske zveze se je nahajal tačas v Evropi. Delavci so zahtevali \$3.00 minimalne plače za delo v rudniku, 2.00 za zunanja dela, in dva moža morata biti pri stro-

ju, in glavna zahteva pa je bila, da kompanija pripozna Western Federation of Miners. Delavci so povedali kompaniji, da dobivajo rudarji za isto delo v Butte, Mont \$3.50, v Bisbee, Ariz \$3.75, oni po Nevadi in Utah pa celo \$4.00 dnevno ali več. Gospodje kompanisti pa delavcev niso poslušali, pač pa so jih vrgli skozi vrata na prosto. Kompanija je dobila hitro iz New Yorka in Chicage takozvane "gunmene", to so ljudje najnižje pasme, zločinci odkar se zavedajo, da so živi. Te je kompanija nahajala, kakor je dokazano pri guvernejevi preiskavi, da so ti gunmeni napadali na cestah popolnoma mirne štrajkarje, in če so se slednji branili, so streljali na nje, in kompanija je pošiljala v svet vest, da se štrajkarji punetajo. Guverner je dognal, da so bili štrajkarji ves čas, odkar so na štrajku, popolnoma mirni in so le v lepih paradah se kazali javnosti. Kompanije so bile tako hudobne, da niti tedaj niso pustile štrajkarjev v miru, ko so paradirali. Med nje so se zapletli gunmani in povzročili nemir. Koliko krvi je prelila kompanija v Calumetu! Koliko se jo še danes preliva! In to vse radi tega, ker zahtevajo delavce nekaj centov več plače na dan od kompanije, ki se je sama javno pobahala, da zasluži v enem letu sto milijonov dolarjev čistega dobička, dočim poginjajo ljudje v Calumetu od lakote!

To so žalostne slike iz ameriške Sibirije, iz polutoka države Michigan, kjer se delavcem slabše godi kot kazencem v Sibiriji.

Vdova.

Tudi iz njihovega sela je odšlo več žensk z moškim. Janna pa je ostala sama, njen mož ji je to zaukazal in pa za otroke se je morala brigati, od katerih je bil najstarejši enajst, najmlajši komaj leto star.

Spet je legla tišina na selo. Strah in nemir je napolnjeval srca vseh, tudi otroci so bili bolj tihi in še starci zanišljivi od pričakovanja. Malo jih je ostalo doma, ki so bili preslabi, da bi odšli v bitko. Ob večerih so se zbirali po kočah in starci so pripovedovali zopet znova in znova in znova o svojih spominih na davne mladeniške čase, ko so se bili s Turki, prežali iz za pečini na nje in se skrivali po skalah in grebenih gorstih. Spoštovani so bili, kakor še nikoli in ženske so rade poslušale njihova pripovedovanja in samozvestna prerokovanja o skorji zmagi. Dva od teh starcev sta bila celo v Skadru svoj čas in vedela o tem nabavljati čudovite povesti. Kakor v pravljicah tako leži Skadar lep in sijajen, bogat in razkošen v prekrasni ravnici, radovitni kakor paradiz. Lepo živijo ljudje tam in ne poznajo muke in težkega dela. Stotero vrne zemlja vsako seme, ki pade v njo. In kadar bodo Črnogorci gospodje tam doli, ne bo več gladi in pomanjkanja tu gor in gorah. Kakor zvrhoma polna prebogača ogromna žitnica je zemlja tam doli; za vse njih bo zorel doli okrog Bojane in Skadra kruh v preobilju.

Lepo in prijetno je bilo poslušati ta pripovedovanja, kajti zima je bila trda in kruta. Počasno so se premikali dnevi dalje in vsak je bil težji, obilnejši pomanjkanja in bede, kakor tisti pred njim. Tako se še ni strdalo. Ovece in kože in kar je bilo živine v deželi so odgnali že v začetku vojske proti Cetinju kot hrano za junake. Kar je bilo sicer kaj boljšega po kočah, vzeli so možje s seboj in ostalo je premalo polniti želodce žen in otrok vsaj za silo do spomladi. Žene so bile sicer potrpežljive, polne zaupanja. Kmalu, kmalu se bodo vrnila možje, ovenčani z zmagom, obloženi z bogatim plenom. Potem bo prenehala beda brez sledu, kakor mora zgine zjutraj brez sledu, ki je v grozo nanolnjevala noč in sanje.

Tedni so prehajali počasno in mesci so orešili, a še ni postal skader črnogorski. Kaj v drugo, zakaj le Skader je bil

ljudstvu zlat cilj, peatra pravljica, obljubljena dežela čudežev, raj nebeški, ki so ga oprevale njihove pesmi in jim je bil obljubljen že dolgo.

Čakanje je bilo težko. Brez dela so se sedele ženske v kočah in so poslušale nekaj v daljavi, da bi se oglasilo čez gore močno in zmagoslavno. Zdaj pa zdaj se je podala ktera na pot v Cetinje, a ko se je vrnila, je vedela povedati le o bolnišnicah, o mnogoštevilnih ranjenih, o tujih zdravnikih in mrtvih, ki so jih često pokopavali. Prinesla je vest v selo, da bo vojska kmalu končana in da bo Skadar zdaj pribojevan.

Ali spet so minili tedni. Potem so prišle nekega dne one žene domov, ki so spremile možje doli v Albanijo, ki so videle Skadarsko jezero in Taraboš, ki je kakor nepremagljiva vrata ležal pred paradizom, ki ni bilo najti ključa za nje, kljub mnogim in mnogim junakom, ki so s svojo krvjo pokropili pot k njemu prebogačo. Jadikovoč so se vračale ženske po stmi poti v selo. Že od daleč so zagledali njihove črne rute, ki so se kakor grde zloglasne vrane pomikale med snežno belino gor. Iz vseh koč so planile ženske, otroci so stekli naproti črnim ženam in tudi starci niso doma čakali njihovega prihoda. In vsi so stutli, da se bliža za vse njih temna, žalostna vest, kakor oblak. Onih šest ali osem žensk ki so bile tako dolgo z doma in so se zdaj vračale s črnimi rutami nazaj, so se začele, kakor spokornice, točji po prsih in zagnale so žalostne krič, dolgo zategnjeno, srce pretresujočo jadikovoč, ko so zapazile, da so jih oni doma uzrli. Vrnile so se suhe, koščene, za mnoga leta postarane.

"Naše selo je nesrečno selo, naš rod je nesrečen rod," so tožile glasno. "Kaznoval nas je Gospodin zaradi naših grehov. Jokajte in tožite, zakaj vsi naši možje so umrli pod Tarabošem junaško smrt. Izdahnili so vsi do zadnje duše in ni je med nami, ki bi ne bila vdova!" In zadikovalo je selo, zajokalo je, zaječalo, da se je raznesel odmev na vse strani v večni zimski mir pustih gor okrog. S trdimi pestmi so si totkle žene po sestrskih prsih in zakričale so svojo neizmerno nesrečo na vso moč proti neusmiljenemu nebu.

Zdaj so bile vdove in nikjer več ni bilo pomoči za njih in nikoli več upanja. Mnoge so hodile z blagoslovljenim telesom, kakor da še ni bilo dovolj sirot v selu. Spomlad se je blizala in v nobeni koči ni bilo ničesar, kar bi se dalo v zemljo in nobenih čred, da bi se pasle po solnčnih obronkih in nobene kože, da bi jo pomolzele in utišale lakoto otrokom.

Mrko so se sedele ženske v kočah in nobenih pogovorov ni bilo med njimi. O, kuku mene jadrnice! so zajokale včasih in se zopet pogrezile nazaj v težko razmišljanje. Otroci so utihnil in niso se več upali tožiti nad lakoto in igrati glasne igre, vojsko in streljanje in zmagi. Trda, neusmiljena pest je zdobila vso srečo sela na desetletja.

Samo Jana ni hotela vrjeti. Počrnilo se je, selo od črnih vdovskih robcev, ali ona ni hotela pokriti glave z žalostjo, prepričana je bila v duši in srču, da njen mož še živi. Če so vsi umrli, on ni! Kaj je ni ljubil bolj, kakor je bilo nayađa, da so ljubili pri njih možje svoje žene? Kaj ni prihajal vsaka tri leta iz daljave k nji, od kraja sveta, da jo vidi in objame in mu ni bilo škoda drage vožnje? Kaj ni pristedit več, kakor drugi za njo in za otroke in se je vsemu odrekal, da je le več za njih doma ostalo, da niso poznali gladi in pomanjkanja? Saj ji je dejal pri slovesu:

"Nikar se ne boj, Jana, pogumen sem in junak sem, to veš. Ne bom se bal, ali mislim bom na to, da imam ženo in štiri otroke doma. Ničesar se mi ne bo zgodilo, a neprijatelju jo!"

Ne, ni bil mrtve, ni bil ubit! Saj bi bila čutila njegovo smrt, če bi ji reklo, da ga ni več na svetu, ali v njej upanje neče obmolčati. Vrgla je črno ruteto nazaj kumi, ki ji jo je pri-

nesla in zaklicala ji je v lice, da ni vdova ni!

In kakor, da bi se jo usoda usmili in se ji nasmešila dobrohotno! Nekega popoldneva je prišel sel iz doline ves zadihan, upelhan, z bušečim srcem od hitrega teka. Prišel je zglasit, da je Skadar osvojen, da je po domovini zakipela radost do nebes visoko. In naj nažgejo pvpod to noč po vseh vrhovih ognje zmage, da bodo daleč oznanjali vsakemu ponosno vest. Oj in tudi vdove so zaklicale krič zmagoslavlja! Torej njihovi možje niso zastoj umrli zadeti od sovražnih krogelj, raztrgani od šrapnelov, sesekani od bajonetov. Njihova kri ni tekla zastoj, odrpila je vrata v raj, v mesto bogato in ponosno in če ne oni, bodo sinovi in unuki živili sad njihove hrabrosti in nevstrašnosti. Zadnje poleno je vsaka žrtvovala, zadnjo trsko in če ni bilo drugega, odtrgala je kos plota, vrata od hleva, samo da bo grmada vrh gore večja in mogočnejša. V prekrasni lepoti so plamteli vrhovi visokih, skalnatih, divjih in nepristopnih gor tisto noč, vsa gorovita Črna Gora je bila razsvetljena od meje do meje in sto in sto ognjev je oznanjevalo v molčelo samotno te kamnite, nerodovite, a vroče ljubljene domovine, da so se njeni deci odrpila vrata v paradizični vrt, da je bila pribojevana cvetoča, obljubljena dežela. Za vedno!

In ko je videla Jana plapolati te tihle mogočne luči na visokih v neizmerno noč, ji je za-trepotalo srce v ponosu in novem zaupanju. Ne Bog ni dopustil, da bi njen mož, ki je bil tako dober, pošten in hraber, ne doživel tega velikega trenutka, te tolikanj zaželjene slavne zmage. In od dne do dne je nestrpno pričakovala njegov povratek. Zakaj zdaj je bil do-sežen zlati, blesteči cilj, dolo je bilo storjeno, vojska dojevala in on bo pohitel domov, da jo potolaži, da ji odvzame vse skrbi zanj.

Ali ni ga bilo. Moreč nemir se je polagoma lotil njenega srca, boleča nestrpnost. In tudi v njeni vanjoči duši so se porodili dvomi in bojazen. In nekega dne je vstala zgodaj v jutro, ko je komaj blede prvi sij prihajajočega dne nad gorami. Potrkala je sosedni na vrata, priporočila ji je otroke in podala se je na pot v dolino. Šla je skozi zaseke, vzpenjala se spet kvišku, skakala preko skal, bredla po raztrganih strugah hudournikov.

Nočilo se je že, ko je prišla v Cetinje in kolikor je tudi iskala in povpraševala, ni mogla ničesar zvedeti. Tudi drugi dan ni bilo njeno vprašanje uspešnejše. Navadni ljudje so vedeli malo, a gospoda, oficirji in generali so bili nekako čudno zaposleni, v hitrji, prikriti razburjeni in niso imeli časa za ubogo žensko iz gor.

Končno se je namerila na nekega ranjenca, ki je počasi krevljal ob hišah. Ta je rad odgovarjal na vse, karkoli ga je vpraševala, ali tudi on ni vedel več, kakor tiste ženske, ki so se vrnile v domače selo oznanit nesrečno vest, da so vsi možki njihovega rodu poginili v nekem naskoku na Taraboš. Vendar ji je svetoval, naj povpraša še po bolnišnicah okrog, mogoče, da so takrat vseeno potegnili par živih izpod mrtvih, od mitraljev stokrat prestreljenih trupel.

Tako se je torej podala v bolnišnice in je povpraševala vztrajno in potrpežljivo. Še vedno je upala. In slučaj je hotel, da so res v enem oddelku vedeli za ime njenega moža. Povedali so ji, da mu je običala kroglica v križu in da je trpel velike bolečine. Če je to ona, njegova žena Jana? On je večkrat klical njeno ime v zadnjih dneh, ko je že izgubljal zavest in se je telo pripravljalo na smrt. Pred par dnevi je umrl. Zanj ni bilo več rešitve in smrt ga je rešila nečloveškega trpljenja. Ozdravel ne bi ni koli.

Mirno je poslušala vse to razlaganje in razumela je dobro da je boljša smrt, kakor večna bolezen. Črnogorec je rajše mrtve, kot pohabljenec.

Prosila je, naj ji pokažejo vsaj grob, da bo molila zanj. Dalje na tretji strani.

PAZITE!

Vse zimsko blago, katero kupite sedaj pri meni, dobite po najnižji razprodajni ceni

Vse ženske, kakor tudi otročje suknje, obleke z žeketom, princes obleke, kijklje, bluže, sweaters, mačke za okoli vratu, mufe, i. t. d. hočem razprodati in to

precej nižje kot po polovični ceni

Ne pozabite, da dobite pri meni čisto, sveže in moderno blago, ker ne preкупujem starine.

Torej ne zamudite časa in prilike in pridite, dokler je še dovolj za zbrati.

Za obili obisk se najtopleje priporočam

BENO B. LEUSTIG

6424 ST. CLAIR AVENUE,
BLIZU ADDISON RD.

Nerednosti prebave.

Da ste dobrega zdravja, ne smemo pustiti, da pridejo v nered naši prebavljalni organi, ker je to vedno znamenje bolezni celega telesa, ali posameznih organov. Brez prave hrane in prave prebave ni življenja. Raditega pa morate imeti vedno pri rokah kako zdravilo, ki vam v slučaju nerednosti prebavljajnih organov hitro pomaga. V takih slučajih priporočamo vsakemu dobro, zanesljivo in takoj delujoče

TRINERJEVO AMERISKO

GRENKO VINO

To izvrstno zdravilo očisti prebavljalne organe popolnoma, ne da bi telesu povzročalo kake težave. Zboljša vaš apetit, daje moč prebavljajnim organom, odstrani zaprtje in vse teškoče, ki so s tem združene. Rabiti se mora pri vsaki neprilici.

Imejte to zdravilo vedno doma in rabite je kadar imate:

ZAPRTJE,
GLAVOBOL,
BOLEČINE V
SPODNEM DE-
LU TELESA,
SLABOST

NERVOZNOST,
NEPREBAVNOST,
ZGUBO APETITA,
BRUHANJE,
SLABO RAZPOLO-
ZENJE PO JEDI.

Ne vrjemite, da take bolečine same zginejo. Če se takoj ne zdravijo, vselej oslabiljo organe. Najbolje zdravilo vseh takih slučajih je

Trinerjevo ameriško grenko vino.

PO LEKARNAH. Zavrnite ponaredbe

JOSIP TRINER,

Importer in exporter.

1333-9 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra 1910.

Glasilo sedež Cleveland, O.

Prispevnik: JOHN GORNIK, 6106 St. Clair Avenue.
Podpisnik: MART. COLARIC, 15320 Calcutta Ave.
Tajnik: FRANK HUDOVNIK, 1243 E. 6th Street.
Zastupnik: JOHN JALOVEC, 6810 Prosser Avenue.
Blagajnik: PRIMOS KOGOL, 6006 St. Clair Avenue.
Madžar: ANTON OSTIR, 6030 St. Clair Ave.; FRANK ZORIC, 1365 East 15th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair Avenue.
Kasirnik: ANTON ANGIN, 6218 St. Clair Ave.; FR. ZIBERT, 6124 Glass Ave.
Prispevnik: ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Avenue.
Prispevnik: J. M. BELIČKA, 6127 St. Clair Avenue.
Vsi dobiti za druge uradne stvari, naj se pošiljajo na glavnega tajnika doznane naknadno pa na glavnega blagajnika.
Zvezo glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA".

Iz glavnega urada tajnika S. D. Z.

Treće nadaljevanje cert. št. 31000.00 zavarovalnice:
Pristopili k društvu št. 2.

- Cert. št. 151 Mary Skerl
- 234 Jožeta Zajc
- 246 Mary Zdošek
- 323 Rozi Perko
- 324 Ana Skufca
- 417 Mary Majzelj
- 529 Ana Zajc
- 530 Helena Perdan
- 619 Cecilija Crvinc
- 620 Ivana Glavič
- 621 Fanny Rakovec
- 622 Helena Mali
- 623 Mary Romich
- 624 Fanny Blanc
- 625 Cert. Soršek
- 626 Lucija Junk
- 690 Angela Skerl
- 691 Agnes Kalan
- 692 Mary Fridhofer
- Pristopili k društvu št. 8.
- Cert. št. 358 Ignac Medved
- 359 Alojzij Levor
- 360 Frank Vallant
- 361 Tomaž Levor
- 362 Josip Mrgole
- 363 Leo. Grajzar
- 364 Eg. Klemenčič
- 365 Frank Valenčič
- 366 Frank Benčin
- 367 Josip Benčin
- 368 Frank Novak
- 369 John Tomažič
- 370 Josip Kastelic
- 371 Mary Gross
- 372 Josefa Medved
- 373 Ivana Valenčič
- 374 Terezija Mrgole
- 375 Fr. Globokar
- 376 John Černe
- 377 Frank Rayer
- 378 And. Valenčič
- 461 Ignac Gross

Fr. Hudovnik, tajnik.

Ali niso ji mogli spolniti prošnje. Vsek dan jih je umiralo mnogo in nihče ni popisoval grobov po imenu. Bili so to grobovi cele domače zemlje, vsi so žalovali za junaki. Odšla je torej na pokopališče in šla med svežimi grobovi in molila za moža in za vse, kakor so druge ženske hodile in molile za svojca, za očeta, moža, brata, sina in za vse druge, ki so to delali e svežo zemljo pokriti in ki so vsi umrli za skupen cilj.

Ni angla ne jokati, ne tožiti. Njeno srce je bilo trdo in mrzlo kakor kos ledu, čudno jo je tičalo v prsih. Zdelo se ji je, da ne čuti ne žalosti ne bolečine in čutila se je nekako otrpelo sama nad seboj. Potegnila je črno ruto iz svežnja in si jo zavezala na glavo. Vseeno jo je bila vzela s seboj, kakor v temni, nejasni slutnji.

Ko se je vračala, so ulice naskrat obživele, ljudje so se zbirali od vseh strani. Videla je, da vprijetje, se jezijo, stiskajo pesti. Ponašali so se razburjeno in nemirno, kakor ni naveda pri ljudstvu teh dostojanstvenih, ponosnih gor. Ko je potekala kaj je, slišala, da so nekje ljudstvu zopet vzeli Skadar. Tuje velesile so to storile. Ni razumela tega.

"In zakaj se naši ne branijo?" je vprašala.

"Branijo?! Nemogoče! Na enega od nas bi jih prišlo tisoč..."

Podala se je na pot domu, kakor brez čuta in brez misli. Same od sebe so se premikale noge.

Torej tudi njen mož je umrl? Stanjen je bil in dolgo se je mučilo, so ji rekli. Vdova je toraj in tudi raja ni več. Prepovedan. Zapra paradiž in straže stoje pred njim. Tisoč na enega... Zakar je odzvet Črnogorcem. Zakar so zaigali ognje zmagne po gorah, radost je bila? Zakar ji upanje prazno. Toliko

jih je umrlo za to in zastoj. Junaki so bili sicer, hrabro so se borili, nevstrašno prelivali svojo kri, zmagali in oteli Skadar, stoli v paradiz. Pa so jih spet zapodili ven. Toliko vdov po ceji deželi, toliko črnih robcev na glavah! In otroci, kaj bo ž njimi?

Ko je šla tako čez gore domov, so se ji odprle solze, začela je jokati in glasno jadikovati. Nihče jo ni slišal. Vpila je svojo bol v samotne zaseke in doline, med pečine in prepade in čez gorske vrhove v molčečo samoto.

"Kuku mene! Kuku mene! Pozabil je gospodin na me, kaznoval me je siroto! Vdova sem! Ni več mojega moža med živimi in nikdar več ga ne bom ugledala. O joj, o joj!"

Ali ko je opoldne sama počivala med golim skalovjem gor, se je zgenilo novo življenje v njenem naročju. Njegov otrok peti otrok! Ne bo imelo očeta, ubogo in ženska velja tako malo v teh goratih, bojevitih krajih? Kdo bo svetlo sinovom? Same sinove je imela in tudi to bodoče dete bo morda sin. Kdo bo prijel dečke za roko, ko odrastejo, in jih odpeljal v tuji svet in jih učil delati in zaslužiti kruha in denarja?

Sto misli, sto bojazni ji je zavrelo v glavi, sto skrbij ji je stisnilo srce. Potem, kakor bi ji mirna roka pogladila vroče čelo. V duši se je vžgala svetla in pogumna misel. Jana je vstala in glasno je rekla samoti okrog sebe:

"Jaz mati! Jaz sama jih bom učila dela. Učila, da tudi doma žulji niso sramota, če niso v tujem svetu! Nikamor ne bom pustila svojih sinov, na morje ne in tuje tovarne ne in ne v tuje, strašne, neznane kraje. Zakaj bi se moji sinovi prodajali tujim ljudem? Morda jim da tudi domače skalovje nekaj kruha, če ga izsilijo s svojimi pestmi, če jih ne bo sram potnih srag na domači zemlji. Doda so bili naši možje junaki in slavni so bili. Ali malo pomagala in tisoč strežajev je na vsakega naših. Brez koristi je vojna doma in krvav trud po vseh koncih sveta. Če bi delali, doma delali bi bilo lepše morda, boljše..."

Tako si je govorila Jana, vdova, med potjo domov in mnogo misli se ji je vrstilo v glavi, čudnih za Črnogorko, novih in smelih. Srce je postalo mehko in občutljivo, v neizmerni žalosti se je treslo v prsih, vse ranjeno, ubogo. Srce vdove! In vendar je ob enem neznan pogum napolnil Janino dušo, čudoviti novi upi so jo krepili za težko, črno bodočnost, bridkega pomanjkanja polno, ki jo je čakala v domačem selu. Ali nad vsemi skrbmi, nad žalostjo in strahom je ostala svetla tolažilna misel, da bo drugače, da bodo sinovi našli drugačnega pota v paradiz... drugje steze do kruha... da jim ne bo treba tavati po tujem svetu robujoč in ne prelivati krvi zastoj, umirati pregodaj za prevarljive cilje...

Konec.

NAZNANILO.

Čenjenim rojakom, posebno slovenskim trgovcem se toplo priporočam, da me podpirajo kot so me že skozi tri leta, ko sem bil edini Slovenec in prevaževalec perila v naši naselbini. Jamčim vam vsako delo, katero od vas dobim. Naj ostane stari izraz: Svoj k svojim! The Electric Sanitary Laundry Frank Strehovec Bell East 1780 Cuy. Central 2433 L. Fri-5-21

Tisoče in tisoče rojakov bere "Clevelandsko Ameriko". Ali ste tudi vi med njimi, ali ste zvest naročnik lista?

Naša tiskarna je slovenska unijaka tiskarna.

Soba se odda v najem za enega ali dva. 1217 E. 60 St. (7)

Zahvala.

Slovenska Narodna Čitalnica se najtopleje zahvaljuje za izkazani znesek \$23.84 od igre "Lažnjiva Milena" in "Snegulčica". Posebno se pa zahvaljuje g. A. Miškotu, kakor tudi vsem diletantom, ki so tako častno rešili svoje vloge. Ob enem se zahvaljujemo vsem, ki so s svojo navzočnostjo pripomogli do tako lepega uspeha. Še enkratna zahvala vsem in krepki Nazdar! Za odbor Ivan Polak, tajnik.

SVARLO!

Ono osebo, ki se je nekaj tednov nazaj izposodila pri meni pumpo za pivo in mi te do danes še ni vrnila, opozarjam, da to takoj stori, ker drugače ga naznamim z imenom v listu in mu napravim tudi še neprijetnih potov. John Grdina, 6025 St. Clair ave.

ZAHVALA.

Zahvaljujem se vsem svojim prijateljem, ki so v moji dolgi bolezni priskočili na pomoč. Svota \$83.70 je res velika tolažba in pomoč moji družini. Zahvaljujem se posebno M. Modic in A. Zgoncu, ker sta se zelo trudila, žrtvovala čas in denar. Zahvaljujem se nekaterim slovenskim trgovcem, ker so drage volje vzeli tikete in jih prodajali. Najlepša zahvala pa vsem, ki so kaj pripomogli k temu. S hvaležnim pozdravom Geo. Urbas.

VELIKA PREMEMBA.

Največja slovenska gostilna v Clevelandu menja gospodarja. Mr. Geo. Travnikar je prodal svoj lepo urejeni saloon gostilničarju Fr. Jurca. Ker pa ima resnici dobro in veliko založeno raznovrstnega žganja in finega vina, boveda za nekaj časa prodajala po jako nizkih cenah na steklenice in galone, kakor tudi vino na sode. Priporočava se oba in boveda za vašo podporo hvaležna. Geo. Travnikar in Fr. Jurca, 5501 St. Clair Ave. The Old Bank Cafe. (6)

ELEKTRIKA OZDRAVI

če vsa druga zdravila niso pomagala.

POPOLNO OZDRAVLJENJE

nastopi če se rabi elektriko kot zdravilno sredstvo. Raditega, ker se odstrani vzrok bolezni. Večina zdravnikov zdravi samo kalli bolezni. Nikdar ne gredo do korenine bolezni. Če hočete stalno zdravje, poslužite se našega električnega zdravljenja, ki ga proizvajamo po našem originalnem sistemu.

Z RABO ELEKTRIKE

ozdravijo vsi bolniki, ki trpijo na revmatizmu, zaprtom želodcu, na pljučah ali jetrah, krvnih boleznih, nosnem katarju, na boleznih v grlu ali pljučih.

ZAČNITE DANES

z zdravljenjem in pridite na 746 Euclid av. Cleveland, Ohio, kjer vas popolnoma natančno preiščemo s pomočjo X žarkov, mikroskopom in potom kemične analize krvi in urine, da najdemo pravi vzrok bolezni. Po tem vam pa lahko povem

KAJ JE KAJ. NIČ UGIBANJA.

VI STE BOLNI, HOČETE OZDRAVITI. MI IMAMO SREDSTVA, DA VAS OZDRAVIMO, KER

ELEKTRIKA ZDRAVI

če vsa druga zdravila niso pomagala. Pridite k nam in mi vam pomagamo. Če vam ne moremo pomagati, vam takoj povemo, ker mi smo preveč zaposleni, da bi zdravili kako bolezen, o kateri vemo, da je neozdravljiva.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN,

746 EUCLID AVE. BLIZU 9. CESTE CLEVELAND, OHIO

Uradne ure od 9. jutraj do 4. popoldne. Zvečer od 7. do 8.

Dobro delo dobi pridna Slovenka za službo pri gospodinjstvu in da se razume v kuhinji. Delo je v nekem mestu v državi Coloradi. Pridni dekli se plača vožnja tja. Naslov kakor vse druge podrobnosti poizveste v našem uredništvu. (5)

Soba se odda v najem z opravo ali brez oprave, 1107 E. 64 St. (6)

Priporoča se dobra šivilja Slovencem za vsaka dela. Je tudi dobra kuharica za veselice in poroke. 1245 E. 60. cesta zgoraj. (6)

Tekom enega leta 2000 izvodov.

Od lanske jeseni do sedaj se je prodalo 2000 izvodov, 430 strani obsegajoče knjige: Veliki slovensko-angleški tolmač, kar je dokaz, da je knjiga največje vrednosti za vsakega, ki si želi priučiti toliko potrebne angleščine brez učitelja. Knjiga v platnu vezana stane samo \$2.00. Dobi se pri V. J. Kubelka, 538 W. 145th St. New York, N. Y. (Mo-4-26)

Takoj se prodaja po nizki ceni hiša za dve družini, 8 sob, na 14500 Darwin ave. Vprašajte William Rolf, 676 E. 152nd St. Collinwood. Cuy. Telefon Wood 1. zvečer, Park 2. (6)

Lepa prilika za novoporočene v Collinwoodu. Oddajo se štiri sobe v najem, plinova napeljava, rent \$9.00. Poizveste na 15718 Calcutta ave. Collinwood (6)

Pohištvo naprodaj. Se prodaja skupaj ali posamezno. 1628 E. 39 St. blizu Payne ave. (5)

Najboljše za rojake!

Edini naš rojak v Clevelandu ki ima moške obleke in suknje samo po \$10.00. Narejene so po raznih vzorcih in najnovije mode. Popolnoma zanesljivo v vsakem oziru. Vse obleke in suknje so iz najbolje volne, kar se jo more dobiti za ta denar. Predno kupite obleko ali suknjo, pridite v našo trgovino in mi vam bodemo z veseljem pomagali, da izberete ravno to, kar želite. Mi nimamo posebnih cen samo za en teden. Hja cena za vedno. Zatorej opozarjam cenjene rojake, da če želijo kupiti čisto, dobro in trpežno blago, da pridete k nam, kjer dobite dobro blago po najnižji ceni. Za obilen obisk se priporoča Louis Gornik, 6033 St. Clair ave. Obleke za moške in dečke. Fi-no obuvale za celo družino. (9)

Pozor rojaki!

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti najuspešnejše "Alpen pomado" in "Alpen pomado" za rast in proti spadanju las, kakoršne se na svetu ni bilo, od katere moškim in ženskam takoj prenehajo lasje spadat in v šestih tednih krasni in gosti lasje zrastejo ter ne bodo odpadali in ne osiveli. Ravno tako pomado od "Alpen Pomade" moškim krasni briki in brada popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali in ne osiveli. Najuspešnejše "Rosen" mazilo za rane, opekline, hraste, ture in bule, od katere se v najkrajšem času vsaka rana popolnoma zaceli. Revmatizem ali kostibolj v rokah, nogah ali križu se v 8 dneh popolnoma ozdravi. Kurja očesa, bradavice, potne noge in ozeblina se v 3 dneh popolnoma ozdravi. Kdor bi rabil moja zdravila brez uspeha, mi jamčim za \$500. Moja zdravila so v Washingtonu registrirana, kar pomeni, da so moja zdravila čista in zavarovana. Jakob Wah-šič, roga E. 64th St. Cleveland, Ohio.

Fino zobozdravništvo.

Dr. A. A. Kalbfleisch,

zobozdravnik

6424 St. Clair-ay.

Govori se slovensko in hrvatsko.

Točna postrežba. Časopisi na razpolago.

Ženska postrežnica.

Edini zobozdravniški urad v mestu, kjer se govori slovensko in hrvatsko

Hiša naprodaj.

V Collinwoodu na 160. cesti, ima sedem sob, za dve družini, dva lota merita 75 čevljev širine in 95 dolžine. Lot vsak je vreden \$800, dobite hišo in oba lota za \$2500. V hiši je kopolishe, klet in naravni plin. Plača se takoj \$800, drugo na obroke. Imam še mnogo drugih hiš naprodaj v Clevelandu v sredi slovenske naselbine. Zavarujem hiše in trgovine proti ognju. John Zulich, 1165 Norwood Rd. (5)

Čenjenim rojakom v Clevelandu in okolici priporočamo naša narodna vina iz najboljšega grozdja.

Rudeče vino po \$22.00 sod. Belo vino po \$24.00 sod. Novo belo vino po \$20.00 sod. Vino prodajam tudi na drobno in sicer po 65, 75, 85c galon. Pošljemo na dom. MOŽINA IN PRIBOŠIČ, 6706 St. Clair ave. Cleveland, Ohio. (8)

KAŠELJ, PREHLAD

prehlajeno grlo, hripavost se hitro ozdravi z Lickes zdravilom, obstoječe z meda in divjih čršenj. Najbolj za mlade in stare. Po lekarnah 25 in 50 centov. Zahtevaje Lickes. Če ga ne morete dobiti v vaši lekarni, ga vam pošljemo po pošti. (84-3-14) LICKES DRUG COMPANY, Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da imam raznovrstne šivalne stroje, stare in nove, katere prodajam po najnižjih cenah. Ako kupite pri meni stroj, vam je na razpolago dobra izučena šivilja, ki vas nauči rezati in šivati in vse to brez plačno.

Tudi brusim britve, škarje in sploh vse rezilno orodje, popravljam puške in prodajam, popravljam samokrese in šivalne stroje, najfineše britve in škarje in sploh vso brivno pripomoč. Vsako britve, ki jo kupite pri meni, jamčim za 25 let in jo 5 let brezplačno brusim. Se priporočam

F. K. BAVZON, 6408 St. Clair ave. blizu Addison Road.

Za Newburg sprejema naročila g. Fr. Kužnik, saloon 8101 Aetna Rd. — za Collinwood g. Fr. Kortec, saloon in pri Gornik in Temistokle. (St. 96-103)

Naprodaj je dobro upeljana trgovina z manufakturnim blagom. Najboljši prostor v mestu. Proda se radi slabega zdravja. Fokličite Wood 206 L. Cuyahoga telefon. (6)

Dve sobe se oddajo v najem. \$4.50 na mesec, tri sobe \$6.00. Hlev \$5.00 na mesec. Vprašajte pri A. Cugelj, 1387 E. 39th St. (5)

Naročnina \$2.00 na leto.

POZOR!

Kadar greste v mesto na market ali v tržnico, oglašite se gotovo v Central marketu, pri tržnici številka 25 in 93. Tu dobite vedno najbolj sveža jajca, surovo maslo in sir po najnižjih cenah. Posebno fin importiran ogrski sir. Slovenci so tu posebno dobro postreženi. Prodajamo na debelo in drobno. S. Brachman, Central Market House. (9)

Ne dajte se zapeljati s ponaredbam. Edini ta je pravi. Razločite ga po sidru.

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO.	NIZKE CENE.
Molke obleke\$1.00	Ženske kiltje50c
Molke suknje\$1.00	Ženske dolge suknje\$1.00
Jopiči50c	Ženske obleke\$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.

Cent. 739-W 1574 E. 55th ST. East 2024 A. J. DAMM, poslovođa.

Hranite denar s plinom.

RABITE PLIN ZA KUHANJE, GRE-TJE, ZA VROČO VODO, ZA RAZSVET-LJAVO. MI IMAMO PEČI STEDILNI-KE IN MANTLE ZA PLIN. PRIDITE K NAM IN NAŠ ZASTOPNIK VAM BO POKAZAL, KAR JE NAJBOLJE ZA RA-BO.

THE EAST OHIO GAS CO.

Superior Avenue Opposite Hollenden Hotel Male 4366 Central 992 CLEVELAND, OHIO.

Zver v človeku!

ROMAN

Francosko spisal
Emile Zola.

Za Clev. Ameriko
prevredil L. J. P.

DVANAJSTO POGLAVJE.

Po mnenju sodnika Denizeta je Rubaud potisnil morilno orožje v roke Cabucha, prvič, da zakolje predsednika, in s tem pride prej v posestvo lepe vile, drugič pa, da se znebi Severine, ki je vedela za umor. In to je bila resnica, čista resnica, na katero so kazali vsi sledovi.

Rubaud ni bil nič presenečen radi aretacije; popolnoma enako mu je bilo, če je zaprt ali ne. Le tedaj, ko so pripeljali k njemu Cabucha in skušali Rubauda dokazati, da je Cabuche najeti Rubaudov morilec predsednika in njegove žene, tedaj je Rubaud vzplamtel, prisegel, da Cabucha niti pozna ne. In ko je sodnik Denizet še stihl v Rubauda, tedaj slednji sploh odgovarjati ni hotel več, ker se mu je zdela stvar preneumna, in konečno je priznal, da je umoril predsednika Grandmorina, in sicer prostovoljno, samo da bi ga pustili v miru z večnimi izpraševanji.

"Toda Rubaud, ali v resnici mislite, da bomo poslušali vaše bajke?" je rekel začuden sodnik. "Kdo vam bo vrjel, da ste vi umorili predsednika le raditega, da ohladite svojo maščevalno ljubosumnost?" "Jaz govorim čisto resnico," odvrne Rubaud. "Starega sem umoril, ker je zapeljal mojo ženo."

"Toda gospa Rubaud, kakor so nam priče povedale, je imela še drugega ljubimca, Jakoba Lantierja. Zakaj ste bili napram njemu tako prizanesljivi, zakaj ste ga nalašč vabili v svojo hišo, zakaj ste dovolili, da je občevala z Jakobom?"

Rubaud nekaj časa gleda v strop, potem pa odvrne:

"Ne vem, zakaj sem bil napram Jakobu prizanesljiv. Umoril sem predsednika, toda Jakoba nisem mogel umoriti, ker se mi je zdel prevsakdanji."

Denizet mu obrne hrbet, s tem horniranim človekom v resnici ni mogel nikamor.

Gospod Denizet je smatral za potrebno, da potuje v Pariz in poroča generalnemu tajniku Camy-Lamotte o celi zadevi. Že več dni se je ta visoki gozod boril, če bi izdal ono pismo predsednika, s katerim je bil povabljen na vožnjo, in katero pismo bi potrdilo Rubaudovo samoočitno, in bi oprostilo Sabucha iz ječe. In še en večer prej mu je cesar Napoleon III. osebno zapovedal, da naj pusti vso stvar sodnjam, naj se sodi po pravici, kajti nasprotno časopisje je zopet začelo silno napadati vlado.

Zmagoslavno je predložil sodnik vse svoje akte pred tajnikom in začel z govorom:

"Moja slutnja se je vseeno uresničila, kajti tu je črno na belom dokazano, da je oni voznik umoril predsednika Grandmorina v železniškem vozu. Toda dokazalo se je tudi, da je imel sokrivce, onega koldvorskega nadzornika Rubauda, ki je bil že v začetku sumljiv. In sedaj konečno smo dobili oba v roke."

Gospod Camy-Lamotte pa je zaničevalno pogledal Denizeta:

"Torej so sodnijski akti absolutno gotovi in vaše mnenje je resnično?"

"Resnično in nezmotljivo. Vsaka točka je resnična, in veriga je popolnoma sklenjena."

"Gospod Rubaud protestira proti tem izjavam, in je vzel umor predsednika popolnoma na svoje rame. V nasprotnem časopisju lahko vsak dan bere, da trdi, da je iz maščevalnosti umoril zapeljivca svoje žene."

"O, ti časopisi, kaj ti vse pišejo, kar sporoja pozneje prekrivati," je odvrnil gospod Denizet. Kako more neki ta Rubaud dokazati, da je umoril predsednika Grandmorina. Vedno se sklicuje na neko pismo, katero je njegova žena pisala

predsedniku, in katero pismo bi se moralo nahajati med zapuščeno predsednika. Vi, gospod generalni tajnik, ste tedaj vodili preiskavo v Grandmorinovi hiši, in ste morebiti našli ono pismo?"

"Gospod Camy-Lamotte molči. Bogve kakše misli so se preganjale po njegovi glavi. Misli je o pravici, o zasramovanju cesarskega prestola, katerega največji ljubimec je bil umorjeni Grandmorin."

"Kaj ne, da niste dobili onega pisma med zapuščeno Grandmorina?" vpraša Denizet še enkrat.

Ničesar, zanimivega nisem dobil," odvrne Camy-Lamotte s posebnim glasom.

Potem pa je postal dobre volje, se nasmejaj sodniku in mu rekel:

"Na najvišjemu mestu so sklenili, da zaslužite vi radi svojega točnega prizadevanja povišanje v službi. Po sodnijskih počitnicah vas pokličejo v Pariz."

Da, gospod Camy-Lamotte je spremljal sodnika celo do vrat.

"Vi edini ste našli pravo sled in nam pomagali, da smo morilca dobili v roke. Upajmo, da se bo obravnava vršila točno in pravično, da bo uspeh ugoden za javno moralo in v največjo korist države."

"Storil bom svojo dolžnost do zadnjega trenutka," je odgovoril Denizet, ko se je pri slovesu globoko priklonil pred gospodom Camy-Lamotte.

Vse višje osobe Zapadne železnice, direktorji in delničarji so bili na razpolago preiskovalnemu sodniku. Zdelo se je, kot bi se zarotilo vse železniško o sobje proti takemu zločinu v njih vrstah, kakor je bil Rubaud. Uradniki kolodvora v Havre in Rouenu so strašno slikali, kako silno je Rubaud zanemarjal svojo dolžnost. Tudi Misnard, nadsprevodnik Duvergne so mnogo povedali, kar je slabo pričalo za Rubauda. In ko se je tako Zapadna železnica trudila, da bi oprala od sebe madež, katerega je povzročil Rubaud, je začelo časopisje javno obžalovati smrt obeli nesrečnih žrtev. Mehka, nežna, krasna mlada žena, ki je imela edino to napako, da je bila lepa, ta je bila v ustih vseh in vsi so obžalovali silni umor te krasne žene, ki je bila tako nedolžna, tako sveta, in ki je morala toliko trpeti. Niti na um ni nikomur prišlo, da je bila navadna vlačuga, morilka! Pa tudi Grandmorina so obžalovali. Kako krivično je bil ta častitljivi starček obrekovan! Lahesnajeva in gospa Bonhom pa so se seveda po svoje trudili, da bi pospešili take govorice, ki bi oprale čast umorjenega Grandmorina, katere čast je bila pri prvi obravnavi prišla tako v slabo luč. In ker sta oba Lahesnajeva sedaj prišla v posest vile v Croixu, sta imela seveda mnogo vzroka, da sta se radovala, ker je bila Severina umorjena.

In ko se je začela obravnava v sodnji palači v Rouenu, tedaj je med ljudstvom buknila novica, da se Francija pripravlja na vojso s Prusi. Kljub temu pa je prišla silna množica ljudi k obravnavi, in starodavna palača ni videla še nikdar toliko ljudi kot se jih je zbralo ta dan v teh veličastnih prostorih.

Se predno se je obravnava začela, je vladala taka vročina po dvorani, da so nekateri komaj dihal. Ženske so stopale na prste, da so laglje videle vse, kar se je vršilo in gibal okoli sodnika. Videli so tu zlato uro Grandmorina, s krvjo prepojeni robec in veliki ostri nož, ki je služil pri dveh umorih. Na porotniških klopih sede svečani in častito porotniki v črnih, zapetih haljah in z resnimi obrazi. Ko je prišel sodnik, je nastal v dvorani tak vrišč, da

je moral predsednik sodnje opozoriti na red in je zagrozil, da bo dal dvorano izprazniti.

Po treh sejah je konečno prišel odločilni dan. Najprvo je govoril cesarski pravnik, ki je utemeljeval obtožbo z vso juristično fineso v dobro premišljenem govoru, potem je pa zasedel stolico zagovornik Cabucha, mlad odvetnik iz Pariza, ki je briljantno govoril, toda njegov govor je Cabucha manj koristil kot njemu samemu. Zagovornik pa, ki je govoril v korist Rubauda, ni mogel ničesar posebnega omeniti. Brez sape je poslušalo občinstvo na obzodbu, ki mora kmalu priti. Porotniki so določili, da sta Rubaud in Cabuche oba kriva umora, vendar so oba priporočili milosti. Rubaud in Cabuche sta bila obsojena na dosmrtno ječo.

Seveda je bil tudi Jakob za pričo, toda, ker je v svoji tedajni divji jezi vse pozabil, se ni mogel na prav ničesar več spomniti, kar bi obtežilo morilca. Da, navzoče ženske so ga celo pomilovale, ker je na sodnji prelival gorke solze za ubogo Severino.

Nekaj dni pozneje je bila po burnih sejah v parlamentu napovedana vojna Prusom. Te kom dneva so že govorili, da

so se prve straže že sprijele na nemškem ozemlju.

Vse vlake vseh železnic so potrebovali sedaj samo za vojaške namene, ves drugi promet je moral biti ustavljen. Razni francoski vojni zbori so morali biti v najkrajšem času zbrani od bregovih reke Rene. Tudi Jakob je bil pri svojih predstavljenih spoštovan kot jak dober strojevodja, je dobil nekega julijskega večera povedano, da naj pelje mesto svojega bratrolaka težko obložen poln vlak vojakov proti nemški meji.

Vlak bi moral oditi zvečer ob šestih, je imel precejšno zamudo. Bilo je že popolnoma temno, ko so hodile še vedno nove čete v živinskih vozove. Prepevajoč in tuleč odpotujejo vojniki katere so napojili z žganjem in vinom, svoji usodi nasproti.

Jakob je ves v skrbeh opazoval svojega kurjača, starega, skušenega Pekesa, ki je bil ta večer tudi popolnoma pijan in je tako zakuril, da je Jakob komaj stroj krotil, da si je vedno potegoval za zavirajo. In vedno je še nalogal nov premog v silno žrelo razbeljene lokomotive.

"Dovolj, dovolj!" kriči Ja-

koš razjarjen. Pekes pa se je delal kot ne bi prav nič razumel, in ko ga hoče Jakob za roko zgrabiti, ker vedno naprej mečlje premog v peč, začne Pekes grizti in praskati okoli sebe in kriči:

"Pusti me ali te pa zbijem. Mene jako veseli, ker drvim s tako brzino naprej."

Zdajci podijo po planoti za njima pa pojejo vojaki v vlaku patrijotične pesmi. Jakob brcne z ного vrata od lokomotive, da se zapro in reče sva-reče:

"Preveč ognja je. Vlezi se in prespi svojo pijanost!"

Blazni kurjač pa je postal vedno bolj divji in neznesljivi. Hitro odpre vrata in nameče toliko množino premoga v peč, da bi Jakob skoro vrjel, da hoče poglati lokomotivo v zrak. In ko se Jakob sklone, da zapre vrata, da ne bi veter še bolj razvnel ognja, ga zgrabi kurjač z vso silo in mu grozi da ga vrže na tir, če ga bo oviral pri njegovem poslu.

"Ali me pustiš, ti pijani lump ti! Pozneje bi pa povedal, da sem ponesreči padel s stroja, kaj ne!" grmi Jakob nad kurjačem. Jakob je sedaj tudi postal jezen. Le s težavo se je držal na platformi lokomo-

tive, tesno se oprijemajoč železnega dnjaža, od katerega ga je hotel divji kurjač proč pah-niti.

Zdajci drve mimo postaje Varentin in takoj zatem skozi predor. S svojimi zadnjimi močmi se skuša nekoliko skloniti, da doseže regulator, da bi tko ustavil vlak in bi mu prišli na pomoč, kajti Pekes je res skušal Jakoba vreči na tir. Toda ko hoče tresoč roko proti rešilnemu aparatu stegniti, ga prehiti njegov pijani tovariš, da ga dvigne visoko v zrak in hoče vreči ven. V smrtnem strahu se oklene Jakob nasprotnikovega vrata in potegne svojega nasprotnika s seboj v temno noč, v zijajoče brezno. Dva strašna krika se pojavita med silnim ropotanjem koles in med petjem vojakov.

Stroj z osemnajstimi vozovi pelje preko dvoje teles. Drugega jutra so našli dvoje teles brez glav, na železniškem tiru.

Lokomotiva brez vodnika pa je divjala vedno naprej s hitrostjo bliska kakor splasen konj, ki si je svest svoje moči, in ki je enkrat dobil prostost po svojih volji. V Rouenu je na kolodvoru čakajoča množica z grozo gledala to strašno prikazen,

kako je divjala mimo. In iz napolnjenih voz, iz železnih prostorov pa so poslušali vojaki v slovo in prepevali. Misli so, da pridejo že drugo jutro ob Ren, kjer jih postavijo v boj. Pri silni nearedi pa, ki je zadela lokomotivo, pa so bili ubiti vsi, ne da bi šli na vojake. Konec.

Nosni katar.

Ako vas nadleguje nosni katar ali pa otekle ali pa krvave zornice — poskusite Severov Antiseptol (Severa's Antiseptol). Čitajte kaj pravi Mrs. Marya Kayer, 4613 So. Washington Ave. Chicago, Ill. o njem: "Rabila sem Severov Antiseptol kot grgalo, ter sem zelo zadovoljna z njim. Bila sem pregledovana z oteklimi zornicami in nosnim katarom toda po uporabi tega zdravila sta se izginila. Pišite po našo knjižico, katere se dobi brezplačno in ki natančno opisuje raznovrstne uporabe Severovega Antiseptola. Severov Antiseptol stane 25 centov v vseh lekarnah. Zahtevajte Severovega. Ako ga ne morate dobiti, naročite ga od nas, W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Iowa."

VELIKA RAZPRODAJA POHIŠTVA.

CEL MESEC PRI BAILEY CO. CEL MESEC

PO SKORO POLOVIČNO ZNIŽANI CENI

Železne postelje				Postelje iz medenine.			
Številka	Preje	Sedaj		Številka	Preje	Sedaj	
492	\$10.00	\$5.00		1950	\$75.00	\$37.00	
1405	8.00	4.00		609	45.00	22.50	
407 1/2	10.00	\$5.00		128	40.00	20.00	
253	9.00	4.50		Lesene postelje.			
559	3.00	1.50		Številka	Preje	Sedaj	
353	6.00	3.00		1350	\$45.00	\$22.50	
288	8.00	4.00		1920	50.00	25.00	

Parlor mize.				Mize, ki se raztegnejo			
Številka	Preje	Sedaj		Številka	Preje	Sedaj	
117	\$10.00	\$5.00		127	\$20.00	\$10.00	
1492	50.00	\$25.00		Oblatične mize			
799	25.00	12.00		Številka	Preje	Sedaj	
1075	10.00	5.00		630	\$55.00	\$27.50	
2209	10.00	5.00		337	35.00	17.50	
2492	9.00	4.50					

BUFEJI.			
Štev.	Preje	Sedaj	
933	\$62.50	\$31.25	
101	22.50	11.25	

Oprava za parlor.			
Štev.	Preje	Sedaj	
1300	\$45.00	\$22.50	
384	75.00	37.50	
348	85.00	42.50	

Hrastovi dreserji			
Številka	Preje	Sedaj	
102	\$16.50	\$ 8.25	
115	22.50	11.25	
114	25.00	12.50	

Šifonirji.			
Štev.	Preje	Sedaj	
530	\$40.00	\$20.00	
222	22.50	11.25	
328	20.00	15.00	
33	35.00	17.50	
600	30.00	15.00	
116	10.00	5.00	

Davenporti.			
Štev.	Preje	Sedaj	
2641	\$75.00	\$37.50	
53	45.00	22.50	
16	55.00	27.50	

Pomnite, da mi ne opustimo trgovine. Mi garantiramo naše pohištvo in ostanemo tu, da garantiramo naše blago. Vi lahko zberete pohištvo sedaj, plačate nekoliko in spravimo pohištvo za vas, dokler niste pripravljeni da ga vzamete. Posebno to priporočamo nevestam in ženinom, da sedaj kupijo pohištvo. Ohranili bomo pohištvo za vas, kupite sedaj. Nikdar ne bote imeli prilike kupiti tako po ceni kot sedaj.

Govori se slovensko v trgovini. Slovenski oddelek v drugem nadstropju.

Bailey's
THE BIG STORE

Kredit damo poštenim ljudem.